

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÉ, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaer.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 12 OCTOBER.

Nieuw gehuil te Gent.

Maandag avond heeft te Gent nogmaals eene vergadering plaats gehad, om de verklieden op te stoken het werk te staken en de *Commune* — à la mode de Paris — te proklameeren.

Men heeft geschreeuwd : weg met Leopold II ! leve de republiek ! leve de *Commune* !

Men heeft gebulderd tegen het kapitaal, tegen de geldkas van de bezitters, tegen God en godsdienst : — altijd hetzelfde refrain.

Van orde, vrede, eendracht en werkzaamheid, willen de opstokers niet meer hooren ; alles moet ten ondersten boven gesmeten worden — en dat noemen zij de ordelijke schikking der samenleving !

Voor den katholieken kring hebben eenige belhamels zoo wat geschuifeld : — zou er niet zoo wat doktrinaire opstokerij tusschen dit alles bestaan ?

Hoe het zij, wij willen het recht van vereniging niet bekorten ; maar als men van dat recht misbruik maakt, als men openlijk de omverpung des gouvernementes, de aanranding van het kapitaal, de invoering der *Commune*-regering preëkt, dan dunkt ons dat hiermee geen vrijheid meer gemoeid is.

Tegenover die woeste samenspanning zou de burgerij zich moeten verenigen, als voorstanders der orde, als beschermers van huis en haard, als verdedigers van bedreigde familie en eigendom.

Gelukkig vinden de predikatiën van eenige brusselsche visschers in troebel water, over het algemeen nog slechts weinig gehoor in onze vlaamsche gewesten ; maar het weinig dat zij daar ontmoeten is reeds te veel.

(Handelsblad.)

Men schrijft uit Brussel, 10 oktober :

De koning, uit de Ardennen terugkomende, is de koningin te gemoet gereisd, die, zoo men weet, weerkert uit haar vaderland Hongarie, waar zij eenige weken heeft doorgebracht.

De graaf en de gravin van Vlaanderen en geheel de koninklijke familie zullen morgen in Brussel weder vereenigd zijn.

— De parische bladen schijnen beter ingelicht te zijn dan wij zelvez over belgieen er hier te lande gebeurt. Alzoo meldt *Paris-Journal*, dat er een zondring proces te Brussel op hande is. De partijen zijn, van den eenen kant de koningin der Belgen van den anderen de naaister harer Majesteit. Het schijnt dat deze laatste het bedrag van eene rekening, 67,000 fr. belopende, niet kan ontvangen.

Rechtuit gesproken, wij hechten aan dit nieuwske niet het minste geloof. Het is dan ook de eerste kwakkel niet, welke *Paris-Journal* aan zijne lezers opdischt.

Buitenlandsch nieuws.

De uitslagen der kiezingen van leden der algemeene departementaraden in Frankrijk zijn nog maar gedeeltelijk gekend. De lijst der behoudende republikaansche partij heeft te Lyon gezegpraald op degene der roode republikenen. Van hare acht kandidaten, zijn er zes gekozen. M. Hénon heeft de vlag moeten strijken voor den heer Favier.

M. Gambetta is mislukt in het departement du Lot.

Te Marseille hebben de radicale kandidaten de meeste stemmen bebaald in vijf van de zes kieskantons. Er waren echter 40,000 onthoudingen op de 71,000 ingeschrevene kiezers. De gekozenen zijn de heeren Cartoun, Labadie, Baruc, Dupont en Bouchet. De openbare orde en rust zijn in Marseille niet verstoord geweest.

Te Rijsel heeft geheel de republikaansche lijst, door den *Echo du Nord* ondersteund, de bovenhand gehouden.

Op verschillende plaatsen bemerk men buitengewoon veel onthoudingen : bewijst dat de openbare denkwijs in Frankrijk nog geschokt en diep ontroerd is ten gevolge der vreeslijke gebeurtenissen des verleden jaars.

De laatste tijdingen uit Berlijn zijn nogmaals gunstig voor de goede overeenkomst met Frankrijk. In het *Koninklijk hotel* der pruisische hoofdstad wordt nu onderhandeld door den franschen financieeminister, graaf van Arnim en prins von Bismark, over de nog hangende kleine schilpanten in het ontwerp van Tolverbond met den Elzas-Lorraine, en vooral over de financieele waarborgen der betalingen, welke Frank-

rijk nog als schadeloosstelling aan Duitschland moet bewerkstelligen.

De *Nationale Zeitung*, van Berlijn, bevestigt dat er geene geschillen meer bestaan op de financieele punten noch op de geldelijke waarborgen. Het blad voegt er bij, dat de betrekking tusschen de fransche en deitsche regeeringen veel minder gespannen zijn en eene veel betere wending begonnen te nemen.

De tijding van den opzeg des handelsverdrags met Engeland wordt nu door eenige fransche dagbladen gelogenstraft. Er zou enkel sprak zijn van eenige artikelen in dat verdrag te wijzigen. In Londen hebben nu, in dat doelwit, groote meetings plaats.

Luidens eene mededeeling van het Engelsch-fransche comitee, te Londen ingericht ter handhaving van 't bestaande handelsverdrag, poogt Frankrijk de Engelsche regeering te overhalen tot de goedkeuring der hooge invoerrechten op de grondstoffen ; iets wat hoogst nadeelig zoude zijn voor de nijveraars in beide landen.

Aldus wil Frankrijk het invoerrecht op het katoen met 5 ten honderd verhoogen, dat op de wol van 5 tot 8 ; op katoenen garens met 20, en op al de grondstoffen insgelijks met 20 ten honderd !

Zoo men ziet, zou dergelijke belasting schier gelijk staan met een verbod van invoer dier producten, en ware het beter voor een jaar tijds in 't geheel geen handelsverdrag met Frankrijk te hebben.

Dit vraagstuk, een der gewichtigsten voor de Engelschen, is nu het voorwerp der algemeene bekommering, en men verwacht zich aan ernstige reclamen der Engelsche nijveraars en koophandelaars, zoowel aan hun eigen Staatsbestuur als aan den President der fransche Republiek.

De *Revue Scientifique*, van Parijs, behandelt in hare laatst verschenen aflevering het belangrijke onderwerp der « wetenschap in Frankrijk, » en de middelen om het fransche volk op te heffen uit den staat van minderheid, waarin het zich bevindt onder opzicht van onderwijs en behoorlijke geestontwikkeling.

De *Revue* roert daar een punt aan, welk ook onder zedelijk en godsdienstig betrek breed besproken zou kunnen worden ; zij behandelt het slechts onder opzicht van onderwijs en onwetendheid. Zij haalt de getuigenis aan van 't dagblad *le Temps*, welk onlangs de oorzaken van de neerlaag der Franschen in den laatsten oorlog naasporende, bekende dat het fransche onderwijsstelsel op slechte grondslagen rust ; dat het doelmattig geestontwikkeld onderdicht de grondslag van allen anderen voortgang is ; dat men niets verwachten kan van een onwetend volk, en dat uit de domheid het verval en de verwildering eener natie geboren worden.

Le Temps schrijft vervolgens — en ten rechte — de rampspoeden der fransche legercorpsen toe aan het gebrek van onderwijs, tegenover de deitsche soldaten, schier allen geleerd tot zekeren trap van geestontwikkeling en gezond oordeel. Dit gezegde wordt gesteund door een verslag van den franschen krijgsgesant te Berlijn, M. Stoffel, die volmondig erkent dat het pruisische leger, dank aan het algemeen verspreid onderwijs in dat land, verre weg het beste van Europa is.

Deze bekentenis moet gewis pijnlijk vallen aan de teergevoelheid der Franschen ; maar zij is rechtmatig, juist gewaardeerd. Moge het nieuwe landsbestuur van Frankrijk, aan welks hoofd een der uitmuntendste Staatsmannen en der geleerdste schrijvers onzes werelddeels prijkt, die groote waarheid wel begripen en hun zoo hard geteisterd vaderland vredelievend geleiden tot eenen hooger trap van volksonderwijs en verstandelijke ontwikkeling : grootste bron van nieuwen bloei en algemeene welvaart.

Sedert omtrent eene maand ontmoet men van tijd tot tijd — namelijk 's morgens — een arme duivel, welke onder het maken van allerlei gebarden door de gaanderijen van 't Palais-Royal komt. 't Is een man van ongeveer 40 jaren, door eene zachte en weinig gevaarlijke zinsverbijstering getroffen, die echter niet weinig de nieuwsgierigheid opwekt der wandelaars, welke dezen kant bezoeken.

Zijne krankzinnigheid bestaat hierin dat hij in iedereen maarschalk Bazaine meent te erkennen. Hij toont den eene of anderen voorbijganger met den vinger aan en begint luidekeels te roepen : « Daar is hij ! sla dood ! sla dood ! » Een oogenblik nadien verdwijnt de crisis en hij herneemt zijne wandeling.

Het verslag gericht door de heeren Alain, Targe, Lockroy, Ranc en C^o aan hunne collegas van den gemeenteraad, stelt belangrijke vraagstukken voor, waarvan de oplossing het welzijn der parische nijverheid betreft. Dit verslag dat

overigens zeer gestudeerd is, en waarvan de elementen streng gecontroleerd zijn geworden, behelst erge openbaringen. Eene der eerste inlichtingen die het ons geeft, betreft de vermindering der werkersbevolking, sedert den burgeroorlog. Het getal der dooden, gevangenen en uitgewekenen beloopt meer dan honderd duizend. Dit buitengewoon groot cijfer bevat dan nog de vrouwen niet. Zekere nijverheidstakken zijn gansch bijzonder getroffen. Men moet in de eerste plaats de schoenmakerij noemen. Deze nijverheid houdt in gewonen tijd te Parijs een getal verklieden bezig dat men op 34,000 rekent. Onder dit getal moet men omtrent 10,000 Duitschers en Belgen rekenen : De Belgen, zegt het verslag, doen zich onderscheiden door meer verstand en handigheid. Blijft dus nog 24,000 fransche verklieden. Op deze 24,000 verklieden ontbreken 12,000 die gedood, gevangen of gevlucht zijn. De kleermakers zijn zoo hard niet getroffen. Nogtans zijn hunne verliezen nog verschrikkelijk. Op 25,000 fransche verklieden, rekent men er 5000 die verdwenen zijn. De meubelmakerij en de stielien die er mede in betrekking staan, houden in gewonen tijd 60,000 verklieden bezig. Deseigenlijk gezegde meubelmakers tellen in dit cijfer voor 20,000. Als men van dit getal omtrent 3000 vreemde verklieden afrekt, dan blijven er nog 17,000 fransche, op welk getal er 6000 verdwenen zijn. Men zegt dikwijls dat de cijfers welsprekend zijn. Ik geloof dat deze lude genoeg spreken. Zal men het oor sluiten bij hunne droevige taal ?

Naast deze feiten worden er nog anderen in het verslag vermeld. Zij zijn niet van minder belang. Aldus wordt er in vastgesteld dat de vreemde handel zich allengskens minder te Parijs voorziet en zich naar andere markten richt. Voor zekere artikelen, die ondanks alles parijsch gebleven zijn, in de vreemde handel gedwongen zich tot Parijs te wenden. Terwijl aldus het werk langs den eenen kant ontbreekt, is het langs den anderen kant in overvloed. Maar hier kunnen de patroons bij gebrek aan verklieden de bestellingen niet voldoen. Het is het geval met de meubelmakerij. De voortbrenging kan zich niet op de hoogte der vraag houden. De meubelmakers winnen veel geld, maar inledende hebben de houtsnijders weinig werk en moeten tegen kleine loonen werken. Besluit ; daar waar het werk in overvloed is, ontbreken de armen ; daar waar er veel verklieden zijn, ontbreekt het werk.

Ondanks alle logenstraffingen blijft het gerucht van bonapartische samenzweringen een zeker geloof vinden. Er worden vele personen gevonden, die de terugkomst van Napoleon III voorzeggen. Er is zeker veel overdrijving in al deze geruchten, maar het is niet te min waar dat de aauhoudendheid waarmede zij rondgestrooid worden, onrustwekkend is.

In een kort tijdsverloop van eenige maanden heeft Frankrijk de hardste beproevingen doorden de bloedigste beleedigingen moeten verdragen ; maar ik ken geene wreedere behande dan diegene van te moeten beven voor eene herstelling der Bonaparten. Wat zouden, inderdaad, de verloren veldslagen en de vernedering der nederlagen zijn, bij eene dergelijke zedelijke ramp ?

M. Thiers en de gematigde Republiek hebben stellig de gezegpraal bebaald bij de departementale kiezingen in Frankrijk. Gisteren namiddag gaf de uitslag, te Versailles gekend, vier vijfde deelen der gekozenen aan de grondwetlijke behoudende partij ; dit wil zeggen aan de republikenen die het tegenwoordige Staatsbestuur ondersteunen.

Er hadden vele onthoudingen plaats ; men telt dat te Marseille de helft der kiezers niet ter stembus gekomen is. Er zijn verder een aantal balloteeringen.

In de Oise behaalde de hertog van Aumale 2,384 op 2,710 stemmen.

M. Forcade, keizersgezinde, en markies de Lur-Saluces, legitimist, zijn in de Gironde gevallen. Ook de keizersgezinde M. Jerome David en Hubert Delisle, zijn gevallen ; doch M. Schneider is te Creuzot gekozen. Te Versailles is, zoals op verscheidene andere plaatsen, balloteering.

Overigens schijnt het Zuiden 't grootste getal radicalen naar de departementale Raden gezonden te hebben. Maar de Bonapartisten en Legitimisten zijn stellig uit het veld geslagen.

Zelfs op het eiland Corsica, het broeinest der Bonaparten, zijn de getrouwde aanhangers van den ex-keizer gevallen ; en de fameuze Conli, de boezemvriend en laatste kabinetsoverste van den man van Sedan, thans nog de voornaamste raddraaier der geheime napoleontische kuiperijen op het Vastland, moet er zich aan eene herstemming onderwerpen met eene gematigde repu-

blikaanschen kandidaat, aanhanger van M. Thiers.

Men duidt den heer Victor Lefranc als waarschijnlijken opvolger aan van M. Lambrecht. Deze keus zou nog een bewijs zijn dat de President der Republiek zich door het land ondersteund gevoelt, en voorwaarts wil streven met de wezentlijke regeeringskrachten welke de gebeurtenissen te zijner beschikking hebben gesteld.

Generaal Faidherbe heeft eenen brief bekend gemaakt, in antwoord op de beweringen dat hij persoonlijke gunsten van den keizer genoten had ; de generaal zegt dat hij immer in oppositie geweest is met het keizerrijk, en heeft hij eereteekens ontvangen, dan was dit op voorstel der ministers. Persoonlijke gunsten heeft de keizer hem nooit bezwezen.

Da 6e krijgsraad zal de daders van de moord van M. Clément Thomas te beoordeelen hebben. Er zijn 50 tot 52 beschuldigen. Daarna komt de moord gepleegd op Lecomte en Chaudey.

Eene bijzondere depeche, uit Berlijn, meldt dat men het geschil, welk nog bestond over het tolverbond tusschen Frankrijk en den Elzas, als vereffend mag beschouwen.

Het voornaamste punt, in de conferentie van M. Pouyer-Quertier, den franschen financieeminister, en prins von Bismark bepleit, was de uitbetaling van het vierde half milliard aan Duitschland. Naar men verzekert, zou het fransche Staatsbestuur toestemmen in de verhandeling der wissels en acceptaties aan de deitsche Beurzen. Als wedervergeldding, zou Duitschland eenige loevingen doen op den vrijen invoer van gefabriceerde fransche stoffen in den Elzas en Lorraine.

Eene nog grootere brandramp dan degene der deitsche handelsmetropool, Hamburg, heeft ergisteren en gisteren nacht de amerikaansche stad Chicago, gelegen aan het meer Michigan, schier geheel en al in asch gelegd.

Chicago is de groote stapelplaats der westamerikaansche granen. Welnu, al de voorraadmagazijnen en koophandelshuizen, al de openbare gebouwen en meer dan 20,000 woonhuizen zijn de prooi der vlammen geworden.

Al wat zich op eene oppervlakte van vijf vierkante mijlen bevond, is door het vuur verslonden. Men heeft honderden huizen met poer in de lucht doen springen, om den voortgang der vlammen te beletten ; maar vruchteloos.

Eindelijk heeft een zware en aanhoudende stortregen gisteren morgend dien ontzaglijken brand gebluscht, waarbij niet alleen miljoenen schats ; maar, eilaas ! ook talrijke menschenlevens verloren zijn gegaan.

Amerika.

Telegrafische berichten uit Washington ontvagen, zeggen dat het bericht uit Palatka in Florida daar is aangekomen, dat een groot deel der landstreek waar de oranjeappelen gewonnen worden, in eene zee herschapsen is, en inwoners en huizen verzwolgen heeft. De man die dit bericht bracht, vertelt dat hij te paard van Orlanda naar Hillonville reed en weldra opmerkte dat zijn paard in den grond sakte en zeer bevreesd scheen voor een gerucht, dat hij niet kon uitleggen en welk van de zijde kwam langs waar hij gereden had. Een weinig later kon het paard niet meer dan met moeite over den weg komen, die hoe langer hoe smaller werd, zoodat hij genoodzaakt was af te stijgen. Na lange en moeilijke pogingen gelukte het aan paard en ruiter eene vasten grond te bereiken, en toen keerde deze zich om, om de uitlegging van het zonderling geluid welks kracht ieder oogenblik toenam, te vernemen.

Het vreeslijkste en zonderlingste schouwspel deed zich voor zijne oogen op. De boomen waarmede de vlakte hier overdekt was, draaiden eerst langzaam, dan sneller en sneller en verdwenen toen in den afgrond die onder hen opstond. Op een ommezien was het gezicht over dien schoonen hof, zooder dit zicht uitstreekte, door een groot water vervangen, dat bruisende en schuimende met evenveel geweld alsof het een honderd tal waterwallen waren. Een groot deel van Florida is betrekkelijk veel jonger dan de andere landstrecken der Vereenigde Staten en rust op een koraalbed. De overvloedige regens die in den laatsten tijd gevallen zijn, hebben den grond doorweekt, de hoeveelheid water der onderaardsche waterloopen en meren aanzienlijk verhoogt en zijn zoo waarschijnlijk de aanleidende oorzaak dzer ramp, waarvan tot nog toe nadere bijzonderheden ontbreken.